

USTAWA

z dnia 3 lutego 1995 r.

o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz o zmianie ustawy — Kodeks pracy.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143, z 1985 r. Nr 4, poz. 15, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1991 r. Nr 104, poz. 450, Nr 106, poz. 457 i Nr 110, poz. 474) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” zastępuje się wyrazami „Rzeczypospolitej Polskiej”;
- 2) w art. 7 w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „lub na okres wstępny”;
- 3) art. 10—12 otrzymują brzmienie:

„Art. 10. Jeżeli po upływie okresu zasiłkowego pracownik jest nadal niezdolny do pracy z powodu choroby, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokuje odzyskanie zdolności do pracy, wypłata zasiłku chorobowego ulega przedłużeniu — nie dłużej jednak niż na okres dalszych trzech miesięcy.

Art. 11. 1. Miesięczny zasiłek chorobowy, z zastrzeżeniem ust. 2, wynosi 80% wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku.

2. Miesięczny zasiłek chorobowy wynosi jednakże 100% wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku, jeżeli niezdolność do pracy:
 - 1) powstała wskutek wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej,
 - 2) przypada w czasie ciąży,
 - 3) trwa nieprzerwanie ponad dziewięćdziesiąt dni — począwszy od dziewięćdziesiątego pierwszego dnia niezdolności.

3. Zasiłek chorobowy wypłaca się za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

Art. 12. 1. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy stanowi jedna trzydziesta część tego wynagrodzenia.

2. Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy, gdy wynagrodzenie ulega znacznemu wahanii ze względu na charakter pracy lub zasady wynagradzania.

3. Jeżeli prawo do zasiłku chorobowego powstało przed upływem okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego nie może być wyższa niż 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Kwotę tę ustala się miesięcznie poczynając od trzeciego miesiąca kalendarzowego kwartału za okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych.

4. Przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego uwzględnia się składniki wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których ustalono składkę na ubezpieczenie społeczne.”;

4) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Jeżeli po upływie 6-miesięcznego okresu zasiłkowego wypłata zasiłku została przedłużona, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego, ustalona w myśl art. 12, podlega waloryzacji według następujących zasad:

- 1) jeżeli przedłużenie wypłaty zasiłku chorobowego nastąpiło w I kwartale kalendarzowym danego roku, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ulega podwyższeniu o procent wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III kwartale w stosunku do I kwartału ubiegłego roku kalendarzowego,
- 2) jeżeli przedłużenie wypłaty zasiłku chorobowego nastąpiło w II kwartale kalendarzowym danego roku, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ulega podwyższeniu o procent wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale w stosunku do II kwartału ubiegłego roku kalendarzowego,
- 3) jeżeli przedłużenie wypłaty zasiłku chorobowego nastąpiło w III kwartale kalendarzowym danego roku, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ulega podwyższeniu o procent wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I kwartale tego roku kalendarzowego w stosunku do III kwartału ubiegłego roku kalendarzowego,
- 4) jeżeli przedłużenie wypłaty zasiłku chorobowego nastąpiło w IV kwartale kalendarzowym danego roku, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego ulega podwyższeniu o procent wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale tego roku kalendarzowego w stosunku do IV kwartału ubiegłego roku kalendarzowego.

2. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza w Monitorze Polskim, w terminie do ostatniego dnia każdego kwartału kalendarzowego, wskaźnik waloryzacji zasiłku chorobowego obowiązujący w następnym kwartale.”;

5) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których ze względu na charakter pracy lub zasady wynagradzania za podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przyjmuje się wynagrodzenie z okresu wymienionego w art. 12 ust. 2,
- 2) szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłku.”;

6) skreśla się art. 19;

7) w art. 20 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenie rehabilitacyjne przysługuje od pierwszego dnia okresu niezbędnego do przywrócenia zdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy.”;

8) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Świadczenie rehabilitacyjne wynosi 75% wynagrodzenia, które stanowi podstawę wymiaru zasiłku chorobowego, a jeżeli niezdolność do pracy powstała wskutek wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo wskutek choroby zawodowej — 100% tego wynagrodzenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli świadczenie rehabilitacyjne zostało przyznane po upływie 6 miesięcy niezdolności do pracy, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego, od której ustala się wysokość świadczenia rehabilitacyjnego, podlega waloryzacji. Przepisy art. 12a stosuje się odpowiednio.”;

9) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Przepisy art. 11 ust. 3, art. 14, 16 i 18 stosuje się odpowiednio do świadczenia rehabilitacyjnego.”;

10) w art. 27:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy ustalaniu wysokości zasiłku wyrównawczego stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 i art. 14 ust. 2.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których ze względu na charakter pracy lub zasady wynagradzania przyjmuje się za podstawę wymiaru zasiłku wynagrodzenie z okresu wymienionego w art. 12 ust. 2,
- 2) szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłku wyrównawczego.”;

11) w art. 30 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) urodzenia dziecka lub przyjęcia dziecka na wychowanie i wystąpienia do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia, w okresie korzystania z urlopu wychowawczego lub w okresie przerwy w zatrudnieniu odpowiadającej okresowi urlopu wychowawczego.”;

b) w pkt 3 lit. a) po wyrazach „z powodu” dodaje się wyrazy „ogłoszenia upadłości lub”;

12) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. 1. Zasiłek porodowy wypłaca się w wysokości 15% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Kwotę tę ustala się miesięcznie poczynając od trzeciego miesiąca kalendarzowego kwartału za okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych.

2. W razie urodzenia więcej niż jednego dziecka przy jednym porodzie, zasiłek porodowy przysługuje na każde urodzone dziecko.”;
- 13) w art. 33:
- w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „z urlopu bezpłatnego udzielonego dla sprawowania opieki nad małymi dziećmi” zastępuje się wyrazami „z urlopu wychowawczego lub w okresie przerwy w zatrudnieniu odpowiadającej okresowi urlopu wychowawczego”;
 - ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pracownicy, z którą rozwiązano umowę o pracę w czasie ciąży z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji zakładu pracy i której nie zapewniono innego zatrudnienia, przysługuje do dnia porodu zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.”;
- 14) w art. 34:
- skreśla się ust. 3,
 - ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do zasiłku macierzyńskiego stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 i 14.”;
 - dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi w drodze rozporządzenia:

 - przypadki, w których ze względu na charakter pracy lub zasady wynagradzania za podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego przyjmuje się wynagrodzenie z okresu wymienionego w art. 12 ust. 2,
 - szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłku.”;
- 15) skreśla się art. 36;
- 16) art. 39 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 39. 1. Miesięczny zasiłek opiekuńczy wynosi 80% wynagrodzenia.
2. Do zasiłku opiekuńczego stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 ust. 3 oraz art. 12 i 14.
3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi w drodze rozporządzenia:
- przypadki, w których ze względu na charakter pracy lub zasady wynagradzania za podstawę wymiaru zasiłku opiekuńczego przyjmuje się wynagrodzenie z okresu wymienionego w art. 12 ust. 2,
 - szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru i obliczania zasiłku.”;
- 17) w art. 40 skreśla się ust. 2;
- 18) art. 43 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 43. Zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Przepis art. 31 ust. 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.”;
- 19) skreśla się art. 44;
- 20) art. 45 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 45. W razie pokrycia kosztów pogrzebu przez Państwo lub zakład pracy, małżonkowi, dzieciom, wnukom lub rodzeństwu albo innej osobie, która do chwili śmierci zmarłego pozostawała z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, przysługuje również zasiłek pogrzebowy.”;
- 21) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W razie zbiegu prawa do zasiłku pogrzebowego z dwóch lub więcej tytułów, przysługuje tylko jeden zasiłek.”;
- 22) skreśla się art. 47;
- 23) w art. 50 w ust. 1 wyrazy „zaświadczenia zakładów służby zdrowia” zastępuje się wyrazami „zaświadczenia lekarskie”;
- 24) skreśla się art. 59.
- Art. 2.** W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy wprowadza się następujące zmiany:
- w art. 53:
 - w § 1 w pkt 1 lit. b) wyrazy „dłużej niż okres pobierania zasiłku” zastępuje się wyrazami „dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku”;
 - § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia nie może nastąpić w razie nieobecności pracownika w pracy z powodu sprawowania opieki nad dzieckiem — w okresie pobierania z tego tytułu zasiłku, a w przypadku odosobnienia pracownika ze względu na chorobę zakaźną — w okresie pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku.”;
 - art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. § 1. Za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek:

 - choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną — trwającej łącznie do 35 dni w ciągu roku kalendarzowego — pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że w danym zakładzie pracy wprowadzono wyższe wynagrodzenie z tego tytułu,
 - wypadku przy pracy, wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo choroby zawodowej lub choroby przypadającej w czasie ciąży — w okresie wskazanym w pkt 1 — pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

§ 2. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i wypłaca za każdy dzień niezdolności do pracy, nie wyłączając dni wolnych od pracy.

§ 3. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1:

 - nie ulega obniżeniu w przypadku ograniczenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego,

2) nie przysługuje w przypadkach, w których pracownik nie ma prawa do zasiłku chorobowego.

§ 4. Za czas niezdolności do pracy, o której mowa w § 1, trwającej łącznie dłużej niż 35 dni w ciągu roku kalendarzowego, pracownikowi przysługuje zasiłek chorobowy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.”;

3) w art. 94 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) prowadzić dokumentację w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akta osobowe pracowników.”

Art. 3. Zakład pracy jest obowiązany zamieścić w wydanym pracownikowi świadectwie pracy informację o liczbie dni niezdolności do pracy w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, za które zostało wypłacone pracownikowi wynagrodzenie określone w art. 92 Kodeksu pracy.

Art. 4. Ilekroć obowiązujące przepisy prawa pracy uzależniają możliwość rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem niezdolnym do pracy wskutek choroby lub odosobnienia ze względu na chorobę zakaźną od upływu okresu pobierania przez niego zasiłku chorobowego, okres ten należy rozumieć łącznie z okresem pobierania przez pracow-

nika wynagrodzenia, o którym mowa w art. 92 Kodeksu pracy.

Art. 5. 1. Zasiłek chorobowy, do którego prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy, wypłaca się w wysokości i na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych, za cały okres nieprzerwanej niezdolności do pracy z powodu choroby.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do zasiłku macierzyńskiego, opiekuńczego i wyrównawczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego.

Art. 6. 1. W okresie od dnia 1 marca 1995 r. do dnia 31 grudnia 1995 r. w zakładach pracy zatrudniających do 5 pracowników pracownicy nie zachowują prawa do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 92 Kodeksu pracy. Za okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną przysługuje im zasiłek chorobowy.

2. Liczbę pracowników zatrudnionych w zakładach pracy, o których mowa w ust. 1, ustala się w miesiącu kalendarzowym, w którym powstała niezdolność do pracy.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 1995 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*